

ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ЭКСПЕРТИИ

Шурои диссертатсионии 6D.KOA-026 назди МДТ «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» вобаста ба қабули диссертатсияи Аҳрорӣ Гулчехрахон Усмонзода дар мавзуи “Асосҳои педагогии истифодаи ғояҳои этнопедагогикаи халқи тоҷик дар тарбияи ахлоқи насли наврас” барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01-Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ).

1. Муҳимият ва мубрами мавзӯ.

Диссертатсия ба ҳимоя пешниҳод намудаи Аҳрорӣ Гулчехрахон Усмонзода дар мавзуи “Асосҳои педагогии истифодаи ғояҳои этнопедагогикаи халқи тоҷик дар тарбияи ахлоқи насли наврас”, кори илмӣ - тадқиқотии мустақилона иҷрогардида буда, бо хулоса, пешниҳоди нави илмӣ-методӣ ва тавсияҳо ҷиҳати амалӣ намудани натиҷаи таҳқиқот ҷамъбаст гардидааст. Дар шароити имрӯзаи тезтағйирёбандаи ҷомеа ва ҷаҳонишавии мазмуни таҳсилот эҳё ва истифодаи босамари урфу одатҳои милли дар таълиму тарбияи насли наврас ва ҳамгиро намудани онҳо бо осори гаронпояи намояндагони педагогикаи мардумии тоҷик ва сарчашмаҳои этнопедагогикаи халқи тоҷик ба яке аз муаммоҳои педагогикаи муосири тоҷик мубаддал гаштааст. Соҳибистиклол гардидани Ҷумҳурии Тоҷикистон барои эҳёи дубораи сарчашмаҳои этнопедагогикаи халқи соҳибфарҳанги тоҷик имкониятҳои хеле мусоидро фароҳам овард ва ин кормандони соҳаи мактабу маориф ва илми ватаниро ба он водор месозад, ки бо истифода аз ҳазинаи панду ахлоқӣ ва илмию педагогии намояндагони педагогикаи мардумӣ ва этнопедагогика пажӯҳишҳои густурдаро ба роҳ монда, натиҷаи онро дар таълиму тарбияи насли наврас бомаврид истифода намоянд. Таҳқиқоте, ки Аҳрорӣ Г.У. ба анҷом расонидааст, маҳз ба масъалаи истифодаи судманди осори этнопедагогикаи халқи тоҷик дар марҳилаи имрӯза бахшида шудааст, ки он мубрамияти

мавзуъро тақозо менамояд. Муҳимияти коркарди рисолаи илмӣ боз дар он зоҳир мегардад, ки тавассути истифодаи ғояҳои этнопедагогикаи мардуми тоҷик дар насли наврас ҳисси ватандӯстӣ, ҳештаншиносӣ, эҳтироми фарҳанг, арзишҳои миллӣ ва анъанаҳои миллии халқи соҳибтамаддуни тоҷик бедор гардида, дар ҷаҳонбинии илмӣ ва дунявии онҳо нақш мебандад.

Мавзӯ, муҳтавои диссертатсия ва автореферате, ки Аҳрорӣ Г.У. мавриди таҳқиқ қарор додааст, ба ихтисос ва соҳае, ки Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои Шурои диссертатсионии 6D.KOA-026 иҷозати қабул ва баррасӣ додааст, яъне 13.00.00 – Илмҳои педагогӣ (13.00.01-Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот) мувофиқат мекунад.

2. Муҳтавои диссертатсия ба нишондодҳои бандҳои зерини шиносномаи ихтисоси 13.00.01-Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот(илмҳои педагогӣ) мувофиқат мекунад:

- банди 1 – «Методологияи таҳқиқотҳои педагогӣ» (равишҳои таҳқиқотӣ дар рушди илми педагогика, ҳамбастагӣ ва ҳудудҳои татбиқпазирии онҳо; усулҳои таҳқиқотҳои педагогӣ);
- банди 6 – «Консепсияи таҳсилот» (сифати таҳсилот ва технологияҳои арзёбии он; равандҳои инноватсионӣ дар таҳсилот);
- банди 7 – «Педагогикаи амалӣ» (ҷамъбасткунии таҷрибаи педагогии пешкадам; ҳаракати инноватсионӣ дар таҳсилот; фаъолияти озмоишию таҷрибавии муассисаҳои таълимӣ).

Диссертатсия ба талаботи “Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмӣ”, ки аз тарафи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар шудааст, ҷавобгӯӣ мебошад. Ҳамчунин натиҷаҳои таҳқиқот ва ҳулосаву тавсияҳои коркарднамудаи диссертант барои амалӣ намудани баъзе нишондодҳои ҳуҷҷатҳои меъёрию ҳукукии зерин аз қабili Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то

соли 2030, Консепсияи миллии тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, Консепсияи таълими фарҳанги милли дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулият дар таълиму тарбияи кӯдак», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тарбияи ватандӯстии шаҳрвандон», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи танзими ҷашну маросимҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» нақши муайяни илмӣ-амалиро иҷро хоҳад кард.

3. Баъди таҳлил ва натиҷабардории автореферат ва диссертатсияи Аҳрорӣ Г.У. маълум гардид, номбурда натиҷаҳои кори илмӣ-таҳқиқотии худро дар маҷмӯъ дар 48 маводҳои интишоротёфта, аз ҷумла, дар ду монография, 17 мақолаҳои тақризшавандаи маҷаллаҳои КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, 3 дастурҳои таълимӣ-методӣ ва 26 мақолаҳои илмие, ки дар маҷмуаҳои гуногуни илмӣ ҷоп шудаанд, ба таъбиқ расонидааст. Ҳамаи маводҳои интишоргардида мазмунӣ асосии рисолаи илмӣ дар худ тақозо мекунанд. Ҳамаи 48 маводи ҷопшуда дар қисмати дахлдори автореферат ва диссертатсия ҷой дода шудааст.

4. Теъдоди маводи интишорнамудаи Аҳрорӣ Г.У. ба талаботи банди 35-и қисмати сеюми (Меъёрҳои омодакунии диссертатсия) Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оиди «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки аз 30 июни соли 2021, №267 ва бо тағйиру иловаҳо аз 26-уми июни соли 2023, таҳти № 295 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯӣ мебошад.

5. Ёзтимоднокии натиҷаҳои таҳқиқи диссертатсия: Натиҷаҳои кори илмӣ-таҳқиқотии Аҳрорӣ Г.У. асосан бар пояи нуқтаи назари методологӣ ва назариявии олимони соҳа ва хулосаҳои коркарднамудаи ҳуди муаллиф таҳия шудаанд. Аз баррасии рисолаи илмӣ бармеояд, ки ҳамаи ҳафт вазифаҳои таҳқиқотии ба нақшагирифтаи муаллиф роҳи ҳалли худро ёфтаанд. Ин натиҷаҳо дар раванди таҳқиқоти диссертатсионӣ таҳияшуда дар қисмати хулосавии ҳар як боб ва хулосаи умумии диссертатсия нишон дода шудааст. Ҳамчунин дар қисмати наwgониҳои илмӣ таҳқиқот натиҷаи

ичрои вазифаҳои таҳқиқот аз нигоҳи илмӣ асоснок карда шудааст. Дарачаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот ҳамчунин бо воситаи методологияи назариявӣ, таъба истифодаи маҷмӯи усулҳои илмӣ-таҳқиқотӣ дар педагогика, ки ба мақсад ва вазифаҳои он мутобиқанд, анҷом дода шудааст. Дурустии натиҷаҳои таҳқиқот ва мувофиқати онҳо бо принсипҳои тарбияи хислатҳои ахлоқии насли наврас тавассути истифодаи ғояҳои этнопедагогика таъмин карда шудааст. Истифодаи таҷрибаи шахсии муаллифи рисола ба сифати педагог низ ба сатҳи эътимоднокии таҳқиқотро мустаҳкам гардондааст.

6. Бо назардошти ба талаботи бандҳои 32-33-и Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оиди «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки аз 30 июни соли 2021, №267 ва бо тағйири иловаҳо аз 26-уми июни соли 2023, таҳти № 295 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯӣ будани кори илмии Аҳрорӣ Г.У. диссертатсия барои Ҳимоя ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-026 қабул карда шавад.

7. Ба сифати муқарризони расмӣ Абдурахимзода Қудратулло Саид - доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи педагогикаи МДТ «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Ҳусрав», Каримзода Мирзо Бадал - доктори илмҳои педагогӣ, профессор, саркотиби илмии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон, Давлатзода Ҷамила - доктори илмҳои педагогӣ, профессор директори МДТ «Коллеҷи омӯзгорӣ шаҳри Ҳисор» ва ба сифати муассисаи пешбар Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии омӯзгорӣ Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ» пешниҳод карда шаванд.

8. Барои гузоштани эълони Ҳимоя матни диссертатсия ва автореферат дар сомонаҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва МТД «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» иҷозат дода шавад.

9. Барои нашр ва паҳнкунии автореферат иҷозат дода шавад.

Комиссияи экспертӣ диссертатсияи Аҳрорӣ Гулчехрахон Усмонзода дар мавзуи “Асосҳои педагогии истифодаи ғояҳои этнопедагогикаи халқи тоҷик дар тарбияи ахлоқи насли наврас” барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01-Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот баррасӣ намуда, дар асоси банди 60-и Тартиби додани дараҷаи илмӣ

ҚАРОР ҚАРД:

1. Диссертатсияи Аҳрорӣ Гулчехрахон Усмонзода дар мавзуи “Асосҳои педагогии истифодаи ғояҳои этнопедагогикаи халқи тоҷик дар тарбияи ахлоқи насли наврас” барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01-Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот барои ҳимоя қабул карда шавад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқотиашон ба ихтисоси 13.00.01-Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот мувофиқат доранд, ба ҳайси **муқарризи расмӣ** пешниҳод менамояд:

- Абдурахимзода Қудратулло Саид - доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи педагогикаи МДТ «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав»;

- Каримзода Мирзо Бадал - доктори илмҳои педагогӣ, профессор, саркотиби илмӣ Академияи таҳсилоти Тоҷикистон;

- Давлатзода Ҷамила - доктори илмҳои педагогӣ, дотсент, директори Литсейи касбӣ-техникии ноҳияи Шаҳринав.

3. Ба сифати **муассисаи пешбар** - Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни» тавсия дода мешавад.

4. Ба ҷойгир кардани эълон оид ба ҳимояи диссертатсия дар сомонаҳои МТД «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров»

ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон розигӣ дода шавад.

5. Ба чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис (100 адад) ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ,

доктори илмҳои педагогӣ, профессор Файзализода Б.

Аъзоёни комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои психологӣ, дотсент

Бобоева С.

доктори илмҳои педагогӣ, дотсент

Азимова Н.С.

24.11.2025с.

“Имзоҳои д.и.п., профессор: Б.Файзализода., д.и.п., дотсент: С.

Бобоева. ва д.и.п., дотсент: Н.С. Азимоваро тасдиқ мекунам”

Сардори Раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси МДТ-и
«ДДХ ба номи академик Б. Гафуров»

Сайдуллозода З. С.

Маълумот барон тамос: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 735700,
ш. Хуҷанд, гузаргоҳи Мавлонбеков, 1,
тел.: +992 92 805 7007, Email: zarrina_14.10.70@mail.ru